

Gymnázium Mojžírovo náměstí

Školní kánon titulů z české a světové literatury k ústní maturitní zkoušce z českého jazyka a literatury pro školní rok 2023/2024

Maturant si ze školního kánonu vybírá **20 literárních děl**, a to podle následujících kritérií:

A. literárněhistorické kritérium

1. světová a česká literatura do konce 18. století – minimálně **2** literární díla
2. světová a česká literatura do konce 19. století – minimálně **3** literární díla
3. světová literatura 20. století – minimálně **4** literární díla
4. česká literatura 20. století – minimálně **5** literárních děl
5. světová a česká literatura 21. století – minimálně **1** literární dílo

Od stejného autora mohou být vybrána maximálně dvě díla.

B. literárněteoretické kritérium

Minimálně dvěma literárními díly musejí být v seznamu žáka zastoupeny: poezie, próza, drama.

Pozn.: **Červeně** jsou vyznačeny změny přijaté v tomto školním roce.

1. Světová a česká literatura do konce 18. století (min. 2 literární díla)

Poezie

Homér: Odyssea

Ovidius: Proměny (výběr konkrétních kapitol konzultovat s vyučujícím)

François Villon: Závěť

Próza

Giovanni Boccaccio: Dekameron (bude vyřazeno ve školním roce 2026/2027)

Miguel Cervantes y Saavedra: Důmyslný rytíř Don Quijote de la Mancha

Jonathan Swift: Gulliverovy cesty

Daniel Defoe: Robinson Crusoe (v překladu Fr. Novotného)

Johann Wolfgang Goethe: Utrpení mladého Werthera

Kristiánova legenda (bude vyřazeno ve školním roce 2026/2027)

Jan Amos Komenský: Labyrint světa a ráj srdce

Drama

Sofokles: Král Oidipus

William Shakespeare: Romeo a Julie

William Shakespeare: Zkrocení zlé ženy

William Shakespeare: Hamlet

Molière: Lakomec

2. Světová a česká literatura do konce 19. století (min. 3 literární díla)

Poezie

Charles Baudelaire: Květy zla
 Arthur Rimbaud: Opilý koráb
 Karel Hynek Mácha: Máj
 Karel Havlíček Borovský: Tyrolské elegie
 Jaromír Erben: Kytice
 Jan Neruda: Balady a romance
 Karel Hlaváček: Pozdě k ránu
 Jiří Karásek ze Lvovic: Sodoma (bude vyřazeno ve školním roce 2026/2027)
 Jaroslav Vrchlický: Okna v bouři (bude vyřazeno ve školním roce 2026/2027)

Próza

Jane Austenová: Pýcha a předsudek
 Mary Shelleyová: Frankenstein
 Viktor Hugo: Chrám Matky Boží v Paříži
 Edgar Allan Poe: Jáma a kyvadlo a jiné fantastické příběhy
 Charles Dickens: Oliver Twist
 Honoré de Balzac: Otec Goriot
 Gustave Flaubert: Paní Bovaryová
 Émile Zola: Zabiják
 Guy de Maupassant: Kulička
 Alexandr Sergejevič Puškin: Kapitánská dcerka
 Fjodor Michajlovič Dostojevskij: Zločin a trest
 Henryk Sienkiewicz: Quo vadis
 Bram Stoker: Dracula
 Oscar Wilde: Obraz Doriana Graye
 Božena Němcová: Babička
 Jan Neruda: Povídky malostranské
 Jakub Arbes: Newtonův mozek (bude vyřazeno ve školním roce 2026/2027)
 Julius Zeyer: Radúz a Mahulena (bude vyřazeno ve školním roce 2026/2027)
 Josef Karel Šlejhar: Kuře melancholik
 Alois Jirásek: Filosofská historie
 Karel Václav Rais: Kalibův zločin (bude vyřazeno ve školním roce 2026/2027)

Drama

Nikolaj Vasiljevič Gogol: Revizor
 Anton Pavlovič Čechov: Tři sestry
 Oscar Wilde: Jak je důležité míti Filipa
 Henrik Ibsen: Nora
 Josef Kajetán Tyl: Strakonický dudák
 Gabriela Preissová: Její pastorkyňa
 Alois a Vilém Mrštíkové: Maryša

3. Světová literatura 20. století (min. 4 literární díla)

Poezie

Guillaume Apollinaire: Alkoholy
 Allen Ginsberg: Kvílení

Próza

Jack London: Démon alkohol (bude vyřazeno ve školním roce 2026/2027)
 Joseph Conrad: Srdce temnoty
 Franz Kafka: Proces
 Franz Kafka: Proměna
 Michail Bulgakov: Mistr a Markétka
 Deník Anne Frankové
 Ernest Hemingway: Stařec a moře
 Francis Scott Fitzgerald: Povídky jazzového věku (bude vyřazeno ve školním roce 2024/25)
Francis Scott Fitzgerald: Velký Gatsby
 John Steinbeck: O myších a lidech
 Erich Maria Remarque: Na západní frontě klid
 Thomas Mann: Smrt v Benátkách
 Heinrich Mann: Profesor Neřád
 Albert Camus: Cizinec
 Antoine de Saint-Exupéry: Malý princ
 George Orwell: Farma zvířat
 George Orwell: 1984
 Ray Bradbury: 451° Fahrenheita
 John Ronald Reuel Tolkien: Hobit (bude vyřazeno ve školním roce 2024/25)
John Ronald Reuel Tolkien: Pán prstenů – Společenstvo prstenu
 Andrzej Sapkowski: Zaklínač 3 – Krev elfů (Leonardo, 2011)
 Joseph Heller: Hlava XXII (bude vyřazeno ve školním roce 2026/2027)
 William Styron: Sophiina volba
 Vladimir Nabokov: Lolita
 Umberto Eco: Jméno růže
 Mario Puzo: Kmotr
 Jerome David Salinger: Kdo chytá v žitě
 William Golding: Pán much
 Anthony Burgess: Mechanický pomeranč
 Ken Kesey: Vyhodíme ho z kola ven
 Jack Kerouac: Na cestě
 John Irving: Svět podle Garpa
Kurt Vonnegut: Snídaně šampionů
 Gabriel García Márquez: Sto roků samoty (bude vyřazeno ve školním roce 2026/2027)
Gabriel García Márquez: Kronika ohlášené smrti
 Günter Grass: Plechový bubínek
 Elfriede Jelineková: Pianistka
 Stanislav Lem: Solaris
 Alexandr Solženicyn: Jeden den Ivana Děnisoviče
 Roberto Bolano: Divocí detektivové (bude vyřazeno ve školním roce 2026/2027)
 Orhan Pamuk: Jmenuji se červená

Drama

George Bernard Shaw: Pygmalion
 Arthur Miller: Smrt obchodního cestujícího
 Samuel Beckett: Čekání na Godota
 Thomas Bernhard: Náměstí hrdinů

4. Česká literatura 20. století

(min. 5 literárních děl)

Poezie

František Gellner: Po nás ať přijde potopa
 Petr Bezruč: Slezské písně
 Vítězslav Nezval: Básně noci
 Jaroslav Seifert: Na vlnách TŠF
 Jaroslav Seifert: Morový sloup (bude vyřazeno ve školním roce 2026/2027)
 František Halas: Torzo naděje
 Vladimír Holan: Noc s Hamletem (bude vyřazeno ve školním roce 2026/2027)
 Josef Kainar: Nové mýty
 František Hrubín: Romance pro křídlovku (bude vyřazeno ve školním roce 2026/2027)
 Jiří Kolář: Prométheova játra
 Jan Zahradníček: Znamení moci
 Jan Skácel: Smuténka
 Ivan Blatný: Pomocná škola Bixley
 Ivan Diviš: Žalmy (bude vyřazeno ve školním roce 2026/2027)
 Ivan Martin Jirous: Magorovy labutí písně
 Karel Kryl: Kníška Karla Kryla
 Josef H. Krchovský: Noci, po nichž nepřichází ráno

Próza

Viktor Dyk: Krysař
 Fráňa Šrámek: Stříbrný vítr (bude vyřazeno ve školním roce 2026/2027)
 Jaroslav Hašek: Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války
 Karel Čapek: Hordubal
 Karel Čapek: Válka s mloky
 Ivan Olbracht: Golet v údolí
 Vladislav Vančura: Rozmarné léto
 Vladislav Vančura: Markéta Lazarová
 Karel Poláček: Muži v ofsajdu
 Ladislav Klíma: Utrpení knížete Sternenhocha
 Jakub Deml: Zapomenuté světlo
 Jaroslav Havlíček: Petrolejové lampy
 Zdeněk Jirotka: Saturnin
 Josef Škvorecký: Zbabělci
 Josef Škvorecký: Mirákl
 Milan Kundera: Směšné lásky
 Milan Kundera: Žert
 Bohumil Hrabal: Ostře sledované vlaky
 Bohumil Hrabal: Obsluhoval jsem anglického krále
 Arnošt Lustig: Modlitba pro Kateřinu Horovitzovou
 Ladislav Fuks: Spalovač mrtvol
 Václav Kaplický: Kladivo na čarodějnice
 Vladimír Körner: Adelheid
 Jiří Šotola: Tovaryšstvo Ježíšovo (bude vyřazeno ve školním roce 2026/2027)
 Vladimír Páral: Milenci a vrazi
 Ota Pavel: Smrt krásných srnců
 Pavel Kohout: Kde je zakopán pes

Karel Pecka: Motáky nezvěstnému
 Michal Viewegh: Účastníci zájezdu (knihy bude ve školním roce 2024/25 nahrazena knihou
 Báječná léta pod psa)
 Petr Šabach: Jak potopit Austrálii

Drama

Karel Čapek: R.U.R.
 Karel Čapek: Bílá nemoc
 Vítězslav Nezval: Manon Lescaut
 Voskovec a Werich: Balada z hadrů
 František Hrubín: Srpnová neděle
 Jiří Suchý: Jonáš a tingl-tangl
 Milan Kundera: Jakub a jeho pán (bude vyřazeno ve školním roce 2026/2027)
 Václav Havel: Audience

5. Světová a česká literatura 21. století

(min. 1 literární dílo)

Poezie

Petr Hruška: *Auta vjíždějí do lodí*

Próza

Cormac McCarthy: *Cesta*
 Chuck Palahniuk: *Klub rváčů*
 Michael Chabon: *Úžasná dobrodružství Kavaliera a Claye*
 Khaled Hosseini: *Lovec draků*
 Michel Houellebecq: *Podvolení*
 Édouard Louis: *Skoncovat s Eddym B.*
 Haruki Murakami: *1Q84*
 Jan Balabán: *Možná že odcházíme*
 Jáchym Topol: *Kloktat dehet*
 Petra Hůlová: *Paměť mojí babičce*
 Petra Soukupová: *Zmizet*
 Jaroslav Rudiš: *Národní třída*
 Miloš Urban: *Lord Mord*
 Jiří Hájiček: *Rybí krev*
 Petra Dvořáková: *Dědina*
 Kateřina Tučková: *Vyhnání Gerty Schnirch*
 Alena Mornštajnová: *Hana*
 Jan Štifter: *Sběratel sněhu*

Drama

Ladislav Smoljak – Zdeněk Svěrák: *České nebe*